

Najczęściej zadawane pytania do Programu bezzwrotnego wsparcia budownictwa

1. Na jakiej podstawie działa Program bezzwrotnego wsparcia budownictwa?

Program bezzwrotnego wsparcia budownictwa działa na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (t.j. Dz.U. 2020 poz. 508) oraz obowiązujących aktów wykonawczych do tej ustawy.

2. W jakich latach będzie realizowany Program?

Program nie ma określonego ograniczenia czasowego jego funkcjonowania. Jednocześnie posiada zagwarantowane finansowanie ze środków Funduszu Dopłat na lata 2018-2025. W dalszej perspektywie wydatki mogą ulec zmianie. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa, do wysokości których może zostać zasilony Fundusz Dopłat z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłat finansowego wsparcia wynosi w okresie do 2025 r. łącznie 6000 mln zł, a w poszczególnych latach nie może przekroczyć kwoty:

- 1) w 2019 r. – 500 mln zł;
- 2) w 2020 r. – 500 mln zł;
- 3) w 2021 r. – 1000 mln zł;
- 4) w 2022 r. – 1000 mln zł;
- 5) w 2023 r. – 1000 mln zł;
- 6) w 2024 r. – 1000 mln zł;
- 7) w 2025 r. – 1000 mln zł.

3. Jaka jest forma dofinansowania w Programie?

Finansowe wsparcie udzielane jest na wniosek beneficjenta w formie bezzwrotnej dotacji.

4. Kto może ubiegać się o finansowe wsparcie w ramach Programu?

W ramach Programu o finansowe wsparcie, mogą się ubiegać:

- Gminy,
- Jednoosobowe spółki gminne,
- Związki międzygminne,
- Powiaty,
- Organizacje pożytku publicznego,
- Spółki celowe.

5. Na co udzielane jest finansowe wsparcie w Programie?

Finansowe wsparcie w ramach Programu udzielane jest na:

- **utworzenie lokali mieszkalnych na wynajem o ograniczonym czynszu**, w tym lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy – beneficjenci wsparcia mogą ubiegać się o dofinansowanie tworzenia nowych lokali mieszkalnych bez dotychczasowego warunku wydzielenia z gminnego zasobu odpowiedniej liczby lokali socjalnych – konsekwencja wprowadzenie kategorii umów najmu socjalnego lokali mieszkalnych w miejsce wydzielenia odrębnego zasobu lokali socjalnych,
- **utworzenie mieszkań chronionych** – tj. mieszkań przeznaczonych dla osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki - art. 53 ustawy o pomocy społecznej. Takimi osobami są np. osoby z zaburzeniami psychicznymi, opuszczające pieczę zastępczą (rodzina zastępcza, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich) czy cudzoziemcy.
- **zakup byłych mieszkań zakładowych** – tj. mieszkań stanowiących przed dniem 7 lutego 2001 r. własność przedsiębiorstw państwowych i spółek handlowych, w których Skarb Państwa był podmiotem dominującym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych
- **utworzenie noclegowni** – są to budynki lub wyodrębnione części budynków przeznaczone do udzielania noclegu osobom bezdomnym;
- **utworzenie schronisk dla bezdomnych** - są to budynki lub wyodrębnione części budynków przeznaczone do udzielania całodobowego schronienia osobom bezdomnym.
- **zwiększenie powierzchni użytkowej noclegowni i schronisk dla bezdomnych** – w zakresie powierzchni pomieszczeń mieszkalnych, w tym sypialni, w istniejącej noclegowni lub schronisku dla bezdomnych.
- **utworzenie ogrzewalni** - są to tymczasowe schronienia, o których mowa w art. 48a ust 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej umożliwiając osobom bezdomnym interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych co najmniej w miejsca siedzące.
- **dostosowanie noclegowni i schronisk dla bezdomnych i ogrzewalni** - do standardów, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- **utworzenie tymczasowych pomieszczeń** - są to pomieszczenia, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5a ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

6. Jakie są rodzaje przedsięwzięć objętych finansowym wsparciem w Programie?

W ramach Programu finansowane mogą być następujące przedsięwzięcia:

- **budowa** budynku w tym rozbudowa lub nadbudowa,
- **remont** lub przebudowa budynku **niemieszkalnego** lub części takiego budynku,

- **remont** lub przebudowa budynku **mieszkalnego** albo części takiego budynku, jeżeli ze względu na zły stan techniczny, **został wyłączony z użytkowania albo zakazano jego użytkowania**,
- **zmiana sposobu użytkowania** budynku albo części takiego budynku, wymagająca dokonania remontu lub przebudowy,
- **remont** lub przebudowa budynku **istniejącej noclegowni, schroniska dla bezdomnych, ogrzewalni** w celu dostosowania do standardów, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- **kupno** lokali mieszkalnych, budynku mieszkalnego albo udziału we współwłasności budynku mieszkalnego,
- **kupno** lokali mieszkalnych, budynku mieszkalnego albo udziału we współwłasności budynku mieszkalnego **połączone z ich remontem**,
- **pokrycie przez beneficjenta wsparcia** części kosztów przedsięwzięcia realizowanego przez towarzystwo budownictwa społecznego albo spółkę gminną, polegającego na tworzeniu **lokali mieszkalnych przeznaczonych na wynajem przez gminę** albo związek międzygminny z **prawem do podnajmu**,
- **pokrycie przez beneficjenta wsparcia** części kosztów przedsięwzięcia polegającego na tworzeniu **lokali mieszkalnych na wynajem o ograniczonym czynszu** powstających w wyniku realizacji inwestycji przez inwestora innego niż gmina lub związek międzygminny.

7. Jaka jest wysokość finansowego wsparcia w Programie?

Wysokość finansowego wsparcia jest uzależniona od rodzaju tworzonego zasobu oraz od rodzaju przedsięwzięcia i nie może przekroczyć 20%, 35%, 45%, 50% lub 55% kosztów przedsięwzięcia w poszczególnych rodzajach tworzonego zasobu. Finansowe wsparcie może być dodatkowo zwiększone o 5% kosztów przedsięwzięcia, w przypadku przedsięwzięć, w których nie mniej niż 5 % lokali mieszkalnych przeznaczonych będzie dla rodzin wg ustawy o wsparciu kobiet i rodzin "za życiem" lub w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji z wyłączeniem przedsięwzięć realizowanych przy wykorzystaniu finansowania zwrotnego.

8. Co jest kwalifikowane do kosztów przedsięwzięcia w ramach Programu?

Program przewiduje możliwość dofinansowania następujących rodzajów kosztów przedsięwzięcia, w przypadku budowy, remontu, przebudowy, zmiany sposobu użytkowania budynku są to:

- koszty materiałów i robót budowlanych niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia, w tym koszty wykonania przyłączy technicznych, obiektów i urządzeń związanych z budynkiem, w tym placów zabaw, śmietników, ogrodzeń, placów postojowych i placów pod śmietniki, przejazdów (dróg wewnętrznych) wraz z niezbędnymi zjazdami z drogi

publicznej, również w sytuacji, kiedy zjazdy te wykonywane są zgodnie z odrębnymi przepisami poza nieruchomością stanowiącą własność lub będącą w użytkowaniu wieczystym inwestora,

- koszty wykonania czynności specjalistycznych, w tym koszty projektowania, niezbędnych badań i ekspertyz technicznych, powierzenia pełnienia funkcji inwestora zastępczego, nadzoru i kierowania budową, rozliczania robót budowlanych,
- koszty przygotowania terenu,

W przypadku przedsięwzięcia polegającego na tworzeniu lokali mieszkalnych na wynajem przez inwestora innego niż beneficjent wsparcia, w/w koszty rozlicza się proporcjonalnie do ilości lokali tworzonych przy udziale finansowego wsparcia.

W przypadku kupna lokali mieszkalnych/budynku mieszkalnego albo udziału we współwłasności budynku mieszkalnego lub kupna lokali mieszkalnych/budynku mieszkalnego albo udziału we współwłasności budynku mieszkalnego połączonego z remontem, kosztem kwalifikowanym jest:

- cena określona w umowie sprzedaży, pomniejszona o wartość rynkową gruntu, określoną w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę majątkowego,
- dla przedsięwzięć połączonych z remontem, również koszt remontu.

Należy zaznaczyć, że ww. koszty powinny objąć również wyposażenie lokali w:

- wannę lub kabinę natryskową – w łazience,
- umywalkę – w łazience,
- miskę ustępową – w łazience lub wydzielonym ustępie,
- zlewozmywak,
- czteropaleniskową kuchenkę gazową lub na inne paliwo lub równoważną użytkowo kuchenkę elektryczną.

9. Jakie koszty nie są kwalifikowane jako koszty przedsięwzięcia w Programie?

Z kosztów kwalifikowanych wyłącza koszt budowy lokali użytkowych, garaży, uzbrojenia terenu (budowę sieci), pozostawiając jedynie przyłącza techniczne w rozumieniu odrębnych przepisów. W przypadku gdy dokumentacja potwierdzająca koszty przedsięwzięcia dotyczy szerszego zakresu kosztów niż koszty przedsięwzięcia, do wniosku należy dołączyć informację o sposobie ich wyodrębnienia z dokumentacji kosztowej – kosztorysów, z zachowaniem zapisu art. 15 ustawy.

10. Czy okres poniesienia kosztów ma znaczenie?

Koszty kwalifikowane przedsięwzięcia mogą być ponoszone przed złożeniem wniosku o finansowe wsparcie, dotyczy to w szczególności kosztów czynności specjalistycznych, kosztów materiałów i robót budowlanych które wynikają z przebiegu procesu budowlanego i mogą być wykonane wcześniej niż przed dniem złożenia wniosku.

Rozpoczęcie realizacji przedsięwzięcia możliwe jest dopiero po podpisaniu umowy z BGK.

11. Czy koszty przedsięwzięcia obejmują podatek o towarów i usług?

Tak. Koszty przedsięwzięcia obejmują również wartość podatku od towarów i usług, o ile beneficjentowi wsparcia, na podstawie odrębnych przepisów, nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego związanego z tym przedsięwzięciem lub zwrotu tego podatku.

12. Czy finansowe wsparcie w ramach Programu można łączyć ze środkami z Unii Europejskiej?

Finansowe wsparcie można łączyć z finansowaniem ze środków Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem, że finansowe wsparcie nie przysługuje na dofinansowanie tych kosztów przedsięwzięcia, które są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

13. Gdzie mogę znaleźć informację o Programie?

Informację o programie można znaleźć w ustawie i aktach wykonawczych do niej a także na stronie Banku Gospodarstwa Krajowego pod adresem

<https://www.bgk.pl/programy-i-fundusze/programy/bezzwrotne-wsparcie-budownictwa-z-funduszu-doplat/>

14. Czy korzystając z finansowego wsparcia z Programu, mogę korzystać z innych form dofinansowania (np. dopłat do czynszów)?

Przedsięwzięcia mogą być łączone pod warunkami określonymi w tych programach. Informację o ww. programach można znaleźć w ustawach i aktach wykonawczych do nich, a także na stronie Banku Gospodarstwa Krajowego pod adresami:

<https://www.bgk.pl/osoby-fizyczne/mieszkanie-na-start/>

<https://www.bgk.pl/fundusze-i-programy/programy/wsparcie-spoecznego-budownictwa-czynszowego/>

15. Gdzie mogę znaleźć wniosek o dofinansowanie?

Wniosek o dofinansowanie w wersji elektronicznej znajduje się na stronie Programu w zakładce Wniosek o finansowe wsparcie. <https://www.bgk.pl/programy-i-fundusze/programy/bezzwrotne-wsparcie-budownictwa-z-funduszu-doplat/>

16. W jaki sposób złożyć wniosek?

Wersję papierową ze złożonymi podpisami wraz z załącznikami należy dostarczyć bezpośrednio lub za pomocą operatora pocztowego do siedziby Centrali Banku Gospodarstwa Krajowego lub do dowolnej siedziby Regionu Banku.

17. Kiedy można składać wnioski w Programie?

Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym, do wyczerpania limitów o których mowa w odpowiedzi do pytania 2.

18. Gdzie uzyskam pomoc w wypełnieniu wniosku?

Pomoc w wypełnieniu wniosku otrzymasz łącząc się z infolinią Banku 801 598 888, 22 475 88 88.

19. Kiedy mogę rozpocząć realizację przedsięwzięcia?

Realizację przedsięwzięcia można rozpocząć po podpisaniu umowy z BGK o finansowe wsparcie. Za rozpoczęcie przedsięwzięcia uważa się:

- W przypadku budowy, rozbudowy nadbudowy budynku, remontu lub przebudowy budynku lub jego części, zmiany sposobu użytkowania budynku lub jego części: **rozpoczęcie robót budowlanych – pierwszy wpis do dziennika budowy informujący o rozpoczęciu robót lub dzień protokolarnego wprowadzenia wykonawcy na teren budowy lub przekazanie placu budowy.**
- W przypadku przedsięwzięcia polegającego na udziale w inwestycji realizowanej przez inwestora innego niż beneficjent wsparcia: **datę podpisania umowy, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy, zawartej pomiędzy beneficjentem wsparcia a inwestorem.**
- W przypadku zakupu lokali mieszkalnych lub budynku mieszkalnego albo udziału we współwłasności budynku mieszkalnego: **podpisanie ostatecznej umowy kupna w formie aktu notarialnego może nastąpić w terminie do 12 miesięcy przed złożeniem wniosku.**

20. Kiedy należy podpisać umowę, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy?

Umowę pomiędzy Gminą lub związkiem międzygminnym a Inwestorem, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy należy podpisać po podpisaniu umowy o finansowe wsparcie pomiędzy Gminą lub związkiem międzygminnym a BGK.

21. Czy mogę ubiegać się o dofinansowanie zadania już zakończonego?

Nie. Program nie pozwala na uzyskanie dofinansowania na zadania już zakończone. Przez zakończenie realizacji przedsięwzięcia rozumie się sytuację, w której, zgodnie z odrębnymi przepisami, można przystąpić do użytkowania lokali mieszkalnych lub budynków pozyskanych w wyniku przedsięwzięcia i oznacza rzeczowe zakończenie wszystkich prac objętych finansowym wsparciem.

Przedsięwzięcia polegające na kupnie lokali można zrealizować na 12 miesięcy przed złożeniem wniosku.

22. Jaki jest czas na realizację przedsięwzięcia?

Maksymalny czas realizacji przedsięwzięcia objętego wsparciem wynosi do 24 miesięcy, a w przypadku przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pożytku publicznego – 36 miesięcy. WW. terminy nie dotyczą przedsięwzięcia polegające na tworzeniu lokali mieszkalnych na wynajem przez inwestora innego niż beneficjent wsparcia.

23. Ile trwa ocena wniosku?

Rozpatrywanie wniosku odbywa się w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku w Banku. Konieczność wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia lub poprawienia wniosku wydłuża termin jego rozpatrywania.

24. Popęlnięm/-am błąd podczas wypełniania wniosku – czy zostanie on odrzucony?

Nie. W ramach oceny wniosku (ocena kryteriów formalnych oraz ocena kryteriów merytorycznych) Bank powiadomi Wnioskodawcę o konieczności poprawy/uzupełnienia wniosku i wskaże zakres koniecznych poprawek/uzupełnień. Wniosek może być poprawiany jednokrotnie w terminie 21 dni.

25. Czy i kiedy odbędzie się kontrola na miejscu inwestycji?

Kontrola na miejscu realizowanego przedsięwzięcia może odbywać się na każdym etapie realizowanego przedsięwzięcia, a w szczególności przed wypłatą finansowego wsparcia.

Dodatkowo, w ustawowym okresie utrzymania zasobów (15 lata od dnia rozliczenia kosztów przedsięwzięcia), istnieje możliwość kontroli wykorzystania kwoty finansowego wsparcia zgodnie z celem jego udzielenia oraz utrzymania utworzonych zasobów.

26. Kiedy wypłacane jest finansowe wsparcie?

Wypłata finansowego wsparcia następuje po spełnieniu wymagań zapisanych w umowie o finansowe wsparcie.

27. Czy mogę złożyć kolejny wniosek w ramach Programu?

Tak. W Programie nie ma ograniczeń co do kwoty finansowego wsparcia i ilości składanych wniosków przez beneficjenta wsparcia.

28. Jakie zaszły zmiany w prawie wpływające na utworzony zasób z Funduszu Dopłat?

Na mocy art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 22 marca 2018r. o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018r. poz. 756), która weszła w życie z dniem 1 maja 2018r., do lokali mieszkalnych utworzonych w wyniku przedsięwzięć realizowanych z wykorzystaniem finansowego wsparcia na podstawie wniosków o udzielenie finansowego

wsparcia złożonych przed dniem wejścia w życie w/w ustawy, stosuje się przepis art. 21 ustawy o finansowym wsparciu (...) w brzmieniu nadanym nowelizacją, gdzie m. in. ustawodawca w ust. 10 zdefiniował katalog dopuszczalnych zmian przeznaczenia zasobu.

Ww. ustawa wprowadziła w miejsce dotychczasowych dwóch kategorii lokali mieszkalnych, tj. lokali socjalnych oraz lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy niestanowiących lokali socjalnych, jedną kategorię lokali mieszkalnych na wynajem o ograniczonym czynszu wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, a o ich statusie decyduje wysokość stawki czynszowej i treść zawieranej umowy najmu, przy czym należy podkreślić, iż zawierane umowy najmu winny być zgodne z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów (...), do której ww. ustawa wprowadziła zmiany.

Zapisy zawartej umowy o udzielenie finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat, należy interpretować w oparciu o zmienione zapisy ustawy o finansowym wsparciu (...) w powiązaniu z zapisami ustawy o ochronie praw lokatorów (...).

29. Czy nadal istnieje obowiązek utrzymywania lokali ekwiwalentnych?

Zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018r. poz. 756) lokale socjalne utworzone na podstawie art. 6a ust. 4 oraz art. 21 ust. 6 ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych w brzmieniu sprzed nowelizacji (tzw. lokale ekwiwalentne) zwolnione zostały z reżimu art. 21 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy w nowym brzmieniu. Oznacza to, zgodnie z posiadaną przez Bank opinią Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, że od dnia 1 maja 2018 r., gminy nie mają już obowiązku utrzymywania wydzielonego zasobu lokali socjalnych, czyli tzw. ekwiwalentu utworzonego w przeszłości, z zastrzeżeniem wymogów określonych zapisami innych przepisów w szczególności ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. 2020 poz. 611). Niezależnie od powyższego prosimy o każdorazowe informowanie Banku o dokonywanych zmianach w wydzielonym zasobie lokali ekwiwalentnych.